Elektronicznie podpisany przez:
Agnieszka Gerasimiuk
dnia 20 maja 2025 r.

UCHWAŁA Nr RIO.II-00313-16/2025

Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku

z dnia 20 maja 2025 r.

w sprawie wyrażenia opinii o możliwości spłaty przez Gminę Janów kredytu długoterminowego w wysokości 2.517.190 zł zaciąganego w roku 2025

Na podstawie art. 13 pkt 1 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz.7), art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, ze zm.) oraz zarządzenia Nr 7/2023 z dnia 27 lipca 2023 r. Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w sprawie wyznaczenia składów orzekających i ich przewodniczących

Skład Orzekający w osobach:

Agnieszka Gerasimiuk - przewodnicząca

Beata Chmielewska - członek

Marlena Stachurska-Janczyło - członek

opiniuje pozytywnie

możliwość spłaty przez Gminę Janów kredytu długoterminowego w wysokości 2.517.190 zł (słownie: dwa miliony pięćset siedemnaście tysięcy sto dziewięćdziesiąt złotych) zaciąganego w 2025 roku z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu 2025 roku w wysokości 2.067.190 zł oraz na spłatę wcześniej zaciągniętych pożyczek i kredytów w wysokości 450.000 zł, **formułując uwagę w zakresie nadwyżek operacyjnych, zawartą w uzasadnieniu.**

Uzasadnienie

Wójt Gminy Janów pismem Nr Fn.3051.1.2025 z dnia 29 kwietnia 2025 r. wystąpił z wnioskiem do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku o wydanie opinii o możliwości spłaty kredytu długoterminowego w wysokości 2.517.190 zł. O zaciągnięciu kredytu postanowił Wójt Janowa w dniu 25 kwietnia 2025 r., podejmując zarządzenie Nr 17/25 w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego wysokości 2.517.190 zł na finansowanie planowanego deficytu budżetu oraz spłatę przypadających w roku bieżącym rat kredytów oraz wyemitowanych obligacji. Z zapisu § 2 zarządzenia wynika, iż zaciągane zobowiązanie będzie spłacane z dochodów własnych do 2033 roku.

Z uchwały budżetowej Gminy Janów na 2025 rok, z uwzględnieniem zmian dokonanych przez organy gminy i przekazanych do RIO w Białymstoku do dnia wydania niniejszej opinii wynika, że na 2025 rok zaplanowano deficyt budżetu w wysokości 3.057.223 zł. Powyższa kwota stanowi ujemną różnicę między planowanymi dochodami w wysokości ogółem 36.581.244 zł (z tego dochody bieżące 25.492.867 zł, dochody majątkowe 11.088.377 zł), a wydatkami w kwocie ogółem 39.638.467 zł (z tego wydatki bieżące 24.946.216 zł, wydatki majątkowe 14.692.251 zł).

Jako źródła pokrycia deficytu wskazano:

1) przychody z wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jednostki samorządu terytorialnego w wysokości 641.711,79 zł;

2) przychody z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych ze szczególnych zasad wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w wysokości 298.649,66 zł;
3) przychody z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust.1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację zadania finansowanego z udziałem tych środków w wysokości 49.671,55 zł;
4) przychody z planowanego do zaciągnięcia kredytu długoterminowego w wysokości 2.067.190 zł.

Powyższe źródła sfinansowania deficytu są zgodne z art. 217 ust. 2 pkt 2,6 i 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, ze zm.), dalej jako u.f.p.

Dodatkowo gmina planuje rozchody w łącznej wysokości 450.000 zł, które w całości stanowiącej zostaną pokryte planowanym do zaciągnięcia kredytem długoterminowym. Analiza bilansu z wykonania budżetu gminy Janów sporządzonego na dzień 31 grudnia 2024 r. wskazuje, iż jednostka dysponuje przychodami wewnętrznymi w wysokościach pozwalających na sfinansowanie deficytu budżetu bieżącego roku.

W postanowieniu zawartym w § 2 pkt 2 i 3 uchwały Nr X/64/25 z dnia 17 kwietnia 2025 r. w sprawie zmian w budżecie gminy na rok 2025, Rada Gminy Janów ustaliła limit zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów z przeznaczeniem na pokrycie planowanego deficytu w wysokości 2.067.190zł oraz limit na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu pożyczek i kredytów oraz wyemitowanych obligacji w kwocie 450.000 zł. Upoważnienie dla Wójta do zaciągnięcia tych zobowiązań w ramach określonych limitów zawarto w § 3 przywołanej wyżej uchwały Rady Gminy Janów. Mając na uwadze konstrukcję budżetu na 2025 rok należy wskazać, iż planując zaciągnięcie kredytu będącego przedmiotem niniejszej opinii organ wykonawczy działa w granicach upoważnienia organu stanowiącego, ponadto zaciągnięcie tego zobowiązania pozostaje w zgodzie z przepisami art. 89 ust. 1pkt 2 i 3 w zw. z art. 212 ust. 1 pkt 6 oraz art. 91 ust. 1 u.f.p.

Prognozowana sytuacja finansowa Gminy Janów została przedstawiona w uchwale Rady Gminy Janów Nr X/63/25 z dnia 17 kwietnia 2025 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Janów na lata 2025 – 2033 wraz z prognozą kwoty długu i spłat zobowiązań na lata 2025-2033. Przyjęte w tej prognozie dla roku 2025 wartości w zakresie wyniku budżetu i związanych z nim kwot przychodów, rozchodów oraz długu jednostki samorządu terytorialnego są zgodne z wartościami wynikającymi z budżetu na ten rok, co odpowiada wymaganiom określonym w art. 229 u.f.p.

Pozyskanie przychodów z tytułów dłużnych prognozowane jest tylko w roku 2025. W pozostałym okresie objętym prognozą (tj.2026-2033) projektuje się budżety nadwyżkowe, które w pełni zabezpieczą przypadające na ten okres rozchody. Najwyższa wartość długu publicznego w całym okresie objętym prognozowaniem, tj. 5.367.190 zł, ma wystąpić na koniec 2025 roku, co stanowi 14,73% szacowanych w tym roku dochodów ogółem.

Z określonych w prognozie wieloletniej wartości, przy uwzględnieniu wartości sprawozdawczych z wykonania budżetów z ostatnich siedmiu lat (2018-2024) wynika, że w okresie spłaty planowanego do zaciągnięcia kredytu nie zostaną naruszone relacje, o których mowa w art. 243 u.f.p., tzn. wskaźniki planowanych w poszczególnych latach spłat zobowiązań (wynikające z relacji po lewej stronie nierówności we wzorze z art. 243 u.f.p.) nie przekroczą wskaźników dopuszczalnych limitów spłat zobowiązań (określonych po prawej stronie nierówności we wzorze). W planowanym budżecie roku 2025 wskaźnik spłaty rat kapitałowych wraz z odsetkami wynosi 3,17% przy maksymalnym dopuszczalnym wskaźniku obliczonym w oparciu o faktyczne wykonanie2024 r. stanowiącym 17,96%. W latach następnych margines pomiędzy ustaloną, planowaną wartością wskaźnika, a jego dopuszczalnym ustawowo pułapem corocznie będzie kształtował się na bezpiecznych poziomach (ponad 10%).

Przyjęta w prognozie finansowej przesłanka zachowania omawianych relacji oparta jest – dla dopuszczalnych wskaźników spłat – przede wszystkim na założeniu osiągania nadwyżek operacyjnych,

czyli dodatnich różnic między dochodami i wydatkami bieżącymi (sald operacyjnych spełniających reguły wydatkowe z art. 242 ustawy) prognozowanych na lata 2025 - 2033.

W budżecie 2025 roku wynik z działalności bieżącej gminy zamyka się nadwyżką operacyjną w wysokości 546.651 zł, co pozostaje w zgodzie z dyspozycją art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. W latach 2026 – 2033 tzw. nadwyżka operacyjna kształtuje się na następującym poziomie: rok 2026 kwota 3.175.000 zł, rok 2027 kwota 3.180.500 zł, rok 2028 kwota 3.230.500 zł, rok 2029 kwota 3.400.500 zł, rok 2030 kwota 3.324.500 zł, rok 2031 kwota 3.351.305 zł, rok 2032 kwota 3.460.000 zł i rok 2033 kwota 3.477.190 zł.

Nadwyżka operacyjna w latach 2018 – 2024 wynosiła:

- *wykonanie 2018* *1.080.493,77 zł;*
- *wykonanie 2019* *2.473.065,86 zł;*
- *wykonanie 2020* *2.476.632,81 zł;*
- *wykonanie 2021* *2.055.607,50 zł;*
- *wykonanie 2022* *4.396.110,97 zł;*
- *wykonanie 2023* *1.427.953,95 zł;*
- *wykonanie 2024* *1.430.469,60 zł.*

Średnia wielkość nadwyżki operacyjnej osiągniętej w ostatnich siedmiu latach wyniosła 2.191.476,35 zł. Skład Orzekający zauważa, iż planowane na lata 2026-2033 nadwyżki operacyjne szacowane są w sposób bardzo optymistyczny. Realizacja przyjętych w WPF wskaźników jest w znacznym stopniu uzależniona od realistyczności planowanych na poszczególne lata struktur budżetu, zwłaszcza w zakresie dochodów i wydatków bieżących. Dlatego w ocenie Składu Orzekającego niezbędne jest nieprzerwane monitorowanie realizacji założeń przedstawionych w Prognozie, celem urzeczywistnienia zakładanych w WPF wartości, w tym osiągnięcia prognozowanych wskaźników obsługi długu (m.in. zakładanych nadwyżek operacyjnych, co osiągnąć można w przypadku rygorystycznej polityki ograniczania wydatków bieżących).

Mając za podstawę przedstawione dane planistyczne, prognostyczne i sprawozdawcze, Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

POUCZENIE

Od opinii wyrażonej w niniejszej uchwale służy prawo wniesienia odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w terminie 14 dni od daty jej otrzymania.

Przewodnicząca Składu Orzekającego

Agnieszka Gerasimiuk